

Παναγιώτης Μαυροειδής

Εκτός από τους φασίστες που χαίρονται, υπάρχουν και πολλοί που λένε πως για αυτούς σήμερα πέθανε ο **Μίκης** που ήξεραν και αγαπούσαν.

Μιας και μιλάμε λοιπόν περί θανάτου και κηδείας, θυμήθηκα δύο πράγματα.

Στην κηδεία του πατέρα μου που έφυγε μόλις στα 46 χρόνια του, άκουγα τον κυρ-Βασίλη, 103 ετών, να επιστρατεύει όλες τις βρισιές και βλασφημίες που θυμόταν κατά του Θεού, για την μεγαλύτερη τιμωρία που του επέβαλε να βλέπει το θάνατο τόσων και τόσων νεότερών του, παιδιών και εγγονιών του. Ο μπάρμπα-Κώστας δίπλα του, συνομήλικός του, του συμπαραστεκόταν ήρεμα λέγοντάς του πως "δεν είναι αυτή η μεγαλύτερη τιμωρία για ένα γέροντα, αλλά το να χάσει την κρίση του για το καλό και το άδικο ξεμωραμένος". "Να ευχαριστείς λοιπόν το θεό που σου έδωσε σωστή κρίση μέχρι και τώρα" του έλεγε.

Πολλά χρόνια αργότερα άκουσα ένα Μανιάτη να λέει για ένα φίλο του με τον οποίο είχαν τσακωθεί πλέον: "αν πεθάνει αυτός πρώτος από μένα, δε θα πάω στην κηδεία του". Με συγκλόνισε αυτή η φράση και μου φάνηκε η πλέον απόλυτη και άγρια έκφραση οργής που προσπερνάει όλα τα ανθρώπινα.

Ομολογώ όμως ότι ούτε οργή ούτε λύπη αισθάνομαι για το Μίκη Θεοδωράκη, παρότι γαλουχήθηκα και εγώ με τη μουσική του. Άλλωστε, αν δεν κάνω λάθος, δε μιλάμε για κάποια συναυλία που έγινε στο Σύνταγμα, αλλά για μια πολιτική παρουσία του εκεί και έτσι θα κριθεί.

Από πολιτική άποψη στις κρίσιμες πολιτικές καμπές ήταν σαφώς στην πλευρά του συστήματος, έχοντας πάντα ασυλία κριτικής από την αριστερά που τον είχε Θεό.

Πρώτο, ο Μίκης στην αυγή της μεταπολίτευσης βοήθησε τα μάλα στη στερέωση του αστικού καθεστώτος με το περίφημο **"Καραμανλής ή τανκς"**.

Δεύτερο, στην κρίσιμη διετία 1989-1990 βρέθηκε δίπλα στο Χαρίλαο Φλωράκη αλλά με ένα και βασικό σκοπό. Να στερεώσει τη συνεργασία με τον Κύρκο και πάνω από όλα για να εξασφαλίσει την επαίσχυντη **ταξική και πολιτική συναλλαγή με το Μητσοτάκη** και τη ΝΔ. Μετά το σύντομο αλλά τόσο πολύτιμο για την αστική τάξη πολιτικό διάλειμμα των κυβερνήσεων Τζανετάκη και Ζολώτα βγαίνει αυτοδύναμη κυβέρνηση ΝΔ και ο Μίκης τρέχει φυσικά να γίνει **Υπουργός του Μητσοτάκη**.

Τρίτο, ο δεξιός αντιΠΑΣΟΚισμός του αποδεικνύεται πρόσκαιρος και σπεύδει μετά να στηρίξει τον Σημίτη με κορυφαία στιγμή γελοιοποίησής του όταν βγήκε με τις πυζάμες στην τηλεόραση να συνηγορήσει στην ουσία **υπέρ της παράδοσης του Οτσαλάν**

Είναι αλήθεια ότι η αριστερά απέφευγε να τον στολίσει όπως του άξιζε.

Όχι μόνο επειδή εκτιμούσε πρωτίστως το καλλιτεχνικό του έργο ή για να μη χάσει ψήφους. Αλλά κυρίως επειδή **ο Μίκης στην πραγματικότητα ήταν πάντα γέννημα και ιδιότυπη έκφραση των ταξικών και πολιτικών ορίων της ελληνικής αριστεράς**.

Η περί πατρίδας αντίληψή της δεν μπορούσε ποτέ να προσπεράσει την αστική στρατηγική της υποταγής

του ταξικού στο εθνικό. Η περί εκδημοκρατισμού του κράτους μυθολογία δεν υπερέβη ποτέ την αστική δημοκρατία και τα όρια του αστικού εκσυγχρονισμού.

Δε χρειάζονται λοιπόν δάκρυα και αναθέματα για τον Μίκη, αλλά αναστοχασμός για τα ασυλλόγιστα αναμασήματα διαφόρων εκδοχών της αριστεράς για την “εθνική ενότητα και ανεξαρτησία, εδαφική ακεραιότητα και παραγωγική ανασυγκρότηση”, έξω από κάθε ταξική οπτική. Αυτή είναι η σπορά του Θεοδωρακισμού κάθε είδους.

Όσο για τον **πατριωτισμό του Μίκη** (αλλά και πολλών στην αριστερά), ας μας επιτραπεί μια σύγκριση.

Ο Μίκης ξιφουλκεί υπέρ της πατρίδας την ίδια στιγμή που θεωρεί ότι για τους σλαβομακεδόνες και τους Κούρδους τους αρκεί η εθνική ταπείνωση. Μα αυτός ακριβώς είναι ο ορισμός του επιθετικού, αστικού, αντιδραστικού εθνικισμού!

Αντίθετα, κάποιος που λεγόταν **Λένιν**, βλέποντας τον θάνατο να έρχεται μετά από τρία εγκεφαλικά και έχοντάς τον ζώσει και τα φίδια βλέποντας τα προβλήματα που αναδύονταν στη νεαρή Σοβιετική Ένωση, είχε τη μεγαλοσύνη σε ένα από τα τελευταία του κείμενα να γράψει τούτο: “τελικά και η θέση για ισοτιμία των εθνών που είχαμε ήταν λάθος. Κανονικά θα έπρεπε να έχουμε θέση υπέρ της ανισοτιμίας των εθνών στο σοβιετικό μας σύστημα, σε βάρος του μεγαλορωσικού εθνικισμού, ως τιμωρία για αυτόν για τους αιώνες καταπίεσης των άλλων εθνικών μειονοτήτων”. Και αυτό είναι ένα λαμπρό παράδειγμα εργατικού διεθνισμού και προοδευτικής τοποθέτησης για το εθνικό ζήτημα. Άλλο ζήτημα τι έγινε μετά... Με αυτή την παράδοση πρέπει να συνδεθούμε, κηδεύοντας το Θεοδωρακισμό της ελληνικής αριστεράς που ξεκινάει από την κυβέρνηση εθνικής ενότητας με τον Γεώργιο Παπανδρέου το 1944 την ώρα που έσφαζε μαζί με τους Άγγλους το λαό της Αθήνας ως τη σημερινή γελοιότητα ενός Μίκη που εθνικοφρονεί ασύστολα στο Σύνταγμα